

III. SPECIALIOJO PLANO SPRENDINIAI

1. TERITORIJOS PLANAVIMO DALIS

1.1. Žemės sklypo (sklypų) formavimas

Planuojama teritorija apima Kalvarijos savivaldybės Sangrūdų seniūnijos Zavodos kaimo apie 15,4 ha valstybinės žemės plotą (4 brėžinys). Valstybinės žemės patikėtinis – Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Marijampolės, Kazlų Rūdos ir Kalvarijos skyrius. Dėl galimybės vykdyti planavimo organizatoriaus funkcijas minėtoje teritorijoje UAB „Baltautis“ 2022-02-22 d. gavo Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Marijampolės, Kazlų Rūdos ir Kalvarijos skyriaus sutikimą (1 tekstinis priedas). Planuojamos išteklių gavybos plote ištekliai yra aprobuoti 1988 m. gegužės 18 d. Teritorinės naudingųjų iškasenų komisijos protokolu Nr. 3 (402) (1 tekstinis priedas).

UAB „Baltautis“ dėl planuojamos ūkinės veiklos atliko privalomąsias poveikio aplinkai vertinimo procedūras. 2021 metais buvo parengta informacija dėl privalomo poveikio aplinkai vertinimo, kurią išnagrinėjus, Aplinkos apsaugos agentūra priėmė atrankos išvadą, kad planuojamai ūkinei veiklai poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, ūkinė veikla leistina (3 tekstinis priedas).

1.2. Žemės paskirties keitimas

Įgyvendinant specialiojo plano tikslus ir siekiant iškeltų uždavinių planuojamoje teritorijoje valstybinėje žemėje tarp žemės sklypų kad. Nr. 5172/0001:125, 5172/0001:174, 5172/0001:185, 5172/0001:48, 5172/0001:64, 5172/0001:217, 5172/0001:253 ir 5172/0001:16 formuojamas žemės sklypas skirtas žemės gelmių išteklių eksploatavimui Nr.1 (plotas 15,3878 ha, 4 brėžinys). Formuojamam žemės sklypui nustatoma pagrindinė žemės naudojimo paskirtis telkinio eksploatavimo momentui kita (**KT**), žemės sklypo naudojimo būdas – naudingųjų iškasenų teritorijos (**N**).

Formuojamo valstybinėje žemėje žemės sklypo ir žemės naudojimo apribojimų plotus ir geometriją tikslinti geodezinių matavimų metu. Žemės sklypo plotas gali keistis leistinų paklaidų ribose.

Išeksplotavus išteklius ir įvykdžius numatomus rekultivacijos darbus, vadovaujantis Kalvarijos savivaldybės bendrojo plano sprendiniais, įvertinus liekaninį kasybos poveikį aplinkai, taip pat atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo informacijoje numatytas kompensacines priemones, baigus naudingosios iškasenos eksploatavimą racionaliausia pagrindinę žemės naudojimo paskirtį keisti į miškų ūkio (**M**). galimi žemės naudojimo būdai – ekosistemų apsaugos miškų sklypai (**M1**), rekreacinių miškų sklypai (**M2**), apsauginių miškų sklypai (**M3**), ūkinių miškų sklypai (**M4**).

Žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis išeksplotavus išteklius keičiama ir būdas/ai nustatomi atlikus išeksplotuoto telkinio (dalies) markšneiderinius apmatavimus ir žemės sklypo kadastrinius matavimus. Žemės sklypo geometrija po išteklių išeksplotavimo nesikeičia. Esant poreikiui, po žemės gelmių išteklių išeksplotavimo performuoti žemės sklypą turi būti parengtas žemės valdos projektas arba keičiamas šis žemės gelmių naudojimo planas.

1.3. Planuojamos teritorijos naudojimo sąlygos

Planuojamos teritorijos naudojimo sąlygos vykdančioms naudingųjų iškasenų gavybą pateikiamos 3.1.1 lentelėje, apribojimai nurodyti pagrindiniame brėžinyje (4 brėžinys).

Ruošiant planuojamos teritorijos plotus naudingųjų iškasenų gavybai papildomai turės būti atlikti sekantys darbai:

- Planuojamoje teritorijoje yra apie 0,1276 ha miško naudmenų, registruotų miškų kadastre. Miško plotas priskiriamas III grupės miškams. Pavertimas numatomas iš karto visame plote (4 brėžinys). Vadovaujantis LR Miškų įstatymo (1994 m. lapkričio 22 d. Nr. I-671) II skyriaus 11 straipsnio 4 punktu miško žemėje galimas naudingųjų iškasenų eksploatavimo teritorijų formavimas ir naudojimas, kai nėra galimybės šių iškasenų eksploatuoti ne miško žemėje savivaldybės teritorijoje arba kai baigiamas eksploatuoti pradėtas naudoti telkinys ar jo dalis, dėl kurių yra išduotas leidimas naudoti naudingąsias iškasenas. Nurodytos miškų įstatymo nuostatos pagrindu buvo kreiptasi į Lietuvos geologijos tarnybą prie AM su prašymu pateikti visų nenaudojamų žvyro telkinių sąrašą, kurie yra Kalvarijos savivaldybėje ne miško žemėje. Lietuvos geologijos tarnyba prie 2021-09-29 d. raštu Nr. (7)-1.7-6486 nurodė, kad nėra nenaudojamų smėlio ir žvyro telkinių Kalvarijos savivaldybės teritorijoje ne miško žemėje (12 tekstinis priedas). Numatoma išteklių gavyba Trakėnų smėlio ir žvyro telkinio naujame plote atitinka miškų įstatyme numatytą išimtį, o pats telkinys yra pažymėtas rajono bendrajame plane ir Marijampolės apskrities miškų tvarkymo schemoje (1.1.2, 1.14 ir 1.15 pav.).

Už formuojamo žemės sklypo plotą, priskirtą miško žemei, pavertimą kitomis naudmenomis turi būti sumokėta pinigine kompensacija į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą. Plotas paverčiamas kitomis naudmenomis sudaro apie 0,1276 ha. Piniginę kompensaciją į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą (Biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą, įmokos kodas 5442) privaloma sumokėti prieš išregistruojant kitomis naudmenomis paverčiamą miško žemę iš Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis laikomas įvykusi, kai kitomis naudmenomis paverčiamas miško žemės plotas išregistruojamas iš Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro ir kai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamo turto kadastro įstatymu (Žin., 2000, Nr. 58-1704; 2003, Nr. 57-2530, Žin., 2007, Nr. 4-159; Žin., 2010, Nr. 76-3870, Žin., 2013, Nr. 76-3838, TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20552), Lietuvos Respublikos nekilnojamo turto registro įstatymu (Žin., 1996, Nr. 100-2261; 2001, Nr.55-1948) ir Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenimis, pakeitimai įregistruojami Nekilnojamojo turto kadastre ir Nekilnojamojo turto registre.

Planuojamoje teritorijoje suformuotam žemės sklypui (projektinis Nr. 1) kasybos laikotarpiui nustatomi tokie privalomieji reikalavimai:

- ⇒ žemės paskirtis – kita.
- ⇒ pastatų statyba draudžiama;
- ⇒ nustatomas užstatymo koeficientas – 0;
- ⇒ nustatomas užstatymo intensyvumo koeficientas – 0;
- ⇒ planuojamos teritorijos žemės sklypas neturi esamų servitūtų gretimybėse ir nėra siūlomi nauji;
- ⇒ gretimybės neturi servitūtų planuojamoje teritorijoje, nauji nėra siūlomi.
- ⇒ nustatoma įvažiavimo į sklypą vieta – nurodoma pagrindiniame specialiojo plano brėžinyje (Nr.4).

Nustatoma, kad žemės sklype kasybos laikotarpiui taikomos šios specialiosios žemės naudojimo sąlygos (plotai nurodyti 3.1.1 lentelėje ir 4 brėžinyje):

- ⇒ **Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis);**
- ⇒ **Miško žemė (VI skyrius, trečiasis skirsnis);**
- ⇒ **Žemės gelmių išteklių telkiniai (VI skyrius, tryliktasis skirsnis).**

3.1.1 lentelė

**SPECIALIOJO PLANO TERITORIJOS TVARKYMO REŽIMO PAGRINDINIŲ SPRENDINIŲ
APRAŠOMOJI LENTELĖ KASYBOS LAIKOTARPIUI**

Žemės sklypo Nr.	Privalomieji teritorijos naudojimo reikalavimai						Papildomi teritorijos naudojimo reikalavimai	
	žemės sklypo plotas, m ²	žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis	žemės sklypo naudojimo būdas	Leistinas pastatų aukštis, m	Leistinas užstatymo tankumas, %	Leistinas užstatymo intensyvumas, %	servitutų zonos (plotai), m ²	specialiosios žemės naudojimo sąlygos
1	153878	kita (KT)	naudingųjų iškasenų teritorijos (N)	-	-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> • Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis) - 0,0248 ha • Žemės gelmių išteklių telkiniai (VI skyrius, tryliktasis skirsnis) - 11,3357 ha • Miško žemė (VI skyrius, trečiasis skirsnis) - 0,0232 ha

Pastabos:

1. (-) - nenustatoma

2. Formuojamo valstybinėje žemėje žemės sklypo ir žemės naudojimo apribojimų plotus ir geometriją tikslinti geodezinių matavimų metu

Išeksplotavus išteklius ir atlikus planuojamos teritorijos rekultivacijos darbus planuojamos teritorijos žemės sklypo ribos ir plotas, kampinių taškų koordinatės nekeičiamos, tačiau keičiami privalomieji reikalavimai ir taikomos specialios žemės naudojimo sąlygos:

⇒ pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – miškų ūkio (M), galimi žemės naudojimo būdai – ekosistemų apsaugos miškų sklypai (M1), rekreacinių miškų sklypai (M2), apsauginių miškų sklypai (M3), ūkinių miškų sklypai (M4).

⇒ naikinamas apribojimas: *žemės gelmių išteklių telkiniai (VI skyrius, tryliktasis skirsnis)*;

⇒ tikslinamas apribojimas: *miško žemė (VI skyrius, trečiasis skirsnis)* – pagal apželdinamą plotą.

1.4. Susisiekimo sistema

Telkinio eksploatacijai numatoma naudoti esamus bendro naudojimo valstybinės ir vietinės reikšmės kelius, tai pat būsimus telkinio vidaus technologinius kelius, kurių elementai turi atitikti kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ (Žin., 2008-01-22, Nr. 9-322) ūkių vidaus kelių IIIv kategorijos reikalavimus.

Iš karjero išvažiuavę sunkvežimiai judės tik viešojo naudojimo keliais, kuriuose nėra jokių apribojimų sunkiajam transportui. Pradžioje iš karjero transportas apie 900 m judės (IIv kategorijos) žvyrkeliu. Toliau transportas judės I v kategorijos vietinės reikšmės keliu, kurio apie 280 metrų atkarpoje kelio danga yra žvyras, o apie 158 m kelio danga yra asfaltas. Šiuo vietinės reikšmės keliu transportas įsilies į magistralinį kelią Kaunas – Marijampolė – Suvalkai (Nr. A5) (5 brežinys). Vietinės reikšmės išvežimo žvyrkelio atkarpa iki magistralinio kelio bus sutvarkyta ir pritaikyta sunkvežimių eismui. Produkcijos išvežimo kelias iš planuojamo karjero pasirinktas siekiant kuo labiau aplenkti gyvenamąsias teritorijas. Bendras vidutinis produkcijos transportavimo atstumas skaičiavimuose priimamas 20 km. Tai palankūs tiek ekonominiai, tiek socialiniai ir gamtos sauginiai faktoriai telkinio naudojimui, nes nereikės didelių papildomų investicijų žaliavos išvežimo kelio tiesimui, bus naudojamos jau anksčiau sukurta kelių infrastruktūra, o naudingųjų iškasenų gavyba bus koncentruojama viename telkinyje, kur išteklių gavyba jau sėkmingai vykdoma.

Magistralinio kelio Kaunas – Marijampolė – Suvalkai (Nr. A5) projektinis vidutinis metinis paros eismo intensyvumas vadovaujantis KTR 1.01:2008 yra iki 55 000 aut/parą. 2022 metais šio kelio apkrova kelio ruože ties 92 km kur planuojamas autotransporto įsikirtimas iš karjero buvo 8848 automobilių per parą, iš jų sunkiasvoris transportas sudarė 5741 automobilių per parą (Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos duomenys <https://eismoinfo.lt>). Pagal atliktus skaičiavimus 20 t keliamosios galios SCANIA P 370 savivartis automobilis planuojamoms

gavybos apimtims įvykdyti (apie 50 tūkst. m³ per metus) turės padaryti iki 18 reisų per pamainą. Toks eismo intensyvumo padidėjimas per parą neviršys projekcinio vidutinio metinio paros eismo intensyvumo ir žymiai nepablogins esamos kelių būklės.

Projektuojamo ploto viduje eismas vyks vidaus karjero keliais, kurių elementai turi atitikti kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ (Žin., 2008-01-22, Nr. 9-322) ūkių vidaus kelių IIIv kategorijos reikalavimus. Minimalus vienos krypties eismo ir važiuojamosios dalies plotis be kelkraščių sudaro 3,5 m, kelkraščiai - po 1 m, kelio plotis be paplatinimų - 5,5 m. Posūkio spinduliai nereglamentuojami. Kelio paviršius formuojamas buldozeriu sutankinant naudingojo klodo sluoksnį. Išilginis kelio nuolydis negali būti didesnis už 8%. Įrengiant laikinus kelius jų kelkraščiuose turės būti iškasti 0,3-0,4 m gylio paviršinio vandens nuvedimo kanalėliai.

Eksplatuojant kelius su žvyro danga sausros metu gali būti jaučiamas dulkėtumas, todėl turi būti numatytas jų laistymas. Taip pat turi būti užtikrintas geras jų techninis stovis: paviršius lyginamas, atsiradusios duobės užpilamos. Už tinkamą šių kelio atkarpų priežiūrą, eksploatuojant jas projektuojame karjere išgautai žaliavai gabenti, bus atsakingas karjerą eksploatuojanti UAB „Baltautis“.